

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 7/18
V Luxemburgu, 25. januára 2018

Rozsudok vo veci C-498/16
Maximilian Schrems/Facebook Ireland Limited

Pán Schrems môže podať individuálnu žalobu proti spoločnosti Facebook Ireland v Rakúsku

Nemôže sa však odvolávať na právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv v prípade, že je postupníkom nárokov, ktoré mu postúpili ďalší spotrebiteľia na účely podania kolektívnej žaloby

Maximilian Schrems, s bydliskom v Rakúsku, podal proti spoločnosti Facebook Ireland (ďalej len „Facebook“) žaloby na rakúske súdy. Spoločnosť Facebook vytýka, že porušila viaceré predpisy v oblasti ochrany údajov v súvislosti s jeho súkromným facebookovým účtom¹ a účtami siedmich² ďalších používateľov, ktorí mu postúpili svoje nároky na účely podania tejto žaloby. Títo ďalší používatelia sú tiež spotrebiteľmi a majú svoje bydlisko v Rakúsku, Nemecku a Indii. Pán Schrems najmä navrhuje, aby rakúsky súd vyhlásil niektoré zmluvné ustanovenia za neplatné a uložil spoločnosti Facebook jednak povinnosť skončiť používanie sporných údajov na vlastné účely, resp. na účely tretích osôb a jednak uhradiť náhradu škody.

Spoločnosť Facebook tvrdí, že rakúske súdy nemajú medzinárodnú právomoc. Podľa spoločnosti Facebook sa pán Schrems nemôže dovolávať pravidla vyplývajúceho z práva Únie³, ktoré umožňuje spotrebiteľom podať žalobu proti zahraničnému zmluvnému partnerovi na súdoch podľa miesta ich bydliska („právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv“). Keďže pán Schrems používa Facebook aj na účely svojho podnikania alebo povolania (najmä pomocou facebookovej stránky určenej na informovanie o jeho postupe proti spoločnosti Facebook⁴), nemožno ho považovať za spotrebiteľa. Pokiaľ ide o postúpené nároky, Facebook tvrdí, že právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv sa na tieto nároky neuplatní, pretože právo na založenie tejto právomoci sa nemôže postúpiť.

V tejto súvislosti Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) položil Súdnemu dvoru otázky, aby spresnil podmienky, za akých sa možno odvolávať na právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv.

Rozsudkom z dnešného dňa Súdny dvor odpovedal, že **používateľ súkromného facebookového účtu nestráca postavenie „spotrebiteľa“, keď vydáva knihy, prednáša, prevádzkuje internetové stránky, zbiera finančné príspevky a nechá si postúpiť nároky viacerých spotrebiteľov na účely ich uplatnenia na súde.**

Naproti tomu sa nemožno odvolávať na právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv v prípade žaloby spotrebiteľa, ktorou spotrebiteľ na súde podľa miesta svojho bydliska uplatňuje popri svojich vlastných nárokoch zároveň aj nároky postúpené inými

¹ Pán Schrems používa od roku 2010 jeden facebookový účet iba na svoje súkromné účely. Okrem toho v roku 2011 založil a odvtedy prevádzkuje facebookovú stránku, aby po prvé informoval používateľov o svojom postupe proti spoločnosti Facebook, o svojich prednáškach, účastiach na panelových diskusiách a svojich vystúpeniach v médiách, po druhé na účely vyhlasovania verejných zbierok a po tretie na propagáciu svojich kníh.

² Okrem toho si pán Schrems nechal postúpiť nároky od viac ako 25 000 ľudí z celého sveta, aby ich uplatnil v súdnom konaní.

³ Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42, „nariadenie Brusel I“). Podľa tohto nariadenia sa musí odporca v zásade žalovať na súdoch členského štátu, na ktorého území má svoje bydlisko alebo sídlo. Len v taxatívne stanovených prípadoch môže alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu.

⁴ Pozri poznámku pod čiarou 1.

spotrebiteľmi s bydliskom v tom istom členskom štáte, iných členských štátoch alebo tretích štátoch.

Pokiaľ ide o označenie postavenia spotrebiteľa, Súdny dvor uviedol, že právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv sa v zásade uplatní, iba v prípade, ak účelom zmluvy uzavretej medzi zmluvnými stranami je použitie dotknutého tovaru alebo služby inak než na podnikateľskú činnosť či výkon povolania. Čo sa týka virtuálnych sociálnych sietí, ktoré sú určené na dlhodobé používanie, je potrebné prihliadnuť na neskorší vývoj využitia týchto služieb.

Žalobca, ktorý používa také služby, sa teda môže dovolávať postavenia spotrebiteľa, len ak používanie týchto služieb najmä na súkromné účely, na ktoré pôvodne uzavrel zmluvu, následne nenadobudlo v podstate povahu výkonu podnikania alebo povolania.

Naopak, keďže pojem „spotrebiteľ“ je definovaný ako protiklad pojmu „hospodársky subjekt“ a nezávisí od vedomostí a informácií, ktoré má táto osoba skutočne k dispozícii, odborné znalosti, ktoré táto osoba môže nadobudnúť v oblasti, do ktorej patria dané služby, ani jej angažovanosť na účely zastupovania práv a záujmov používateľov týchto služieb nemôžu uprieť tejto osobe postavenie „spotrebiteľa“. Výklad pojmu „spotrebiteľ“, ktorý by vylučoval výkon takýchto činností, by totiž bránil účinnej obrane práv, ktoré spotrebiteľia majú voči svojim zmluvným partnerom, ktorí sú obchodníkmi, vrátane práv týkajúcich sa ochrany svojich osobných údajov.

Pokiaľ ide o postúpené nároky, Súdny dvor pripomína, že právomoc súdu vo veciach spotrebiteľských zmlúv bola právne zakotvená na účely ochrany spotrebiteľa ako zmluvnej strany predmetnej zmluvy. Spotrebiteľ je teda chránený výslovne iba vtedy, ak je v konaní osobne žalobcom alebo žalovaným. Preto žalobca, ktorý nie je sám zmluvnou stranou dotknutej spotrebiteľskej zmluvy, nemôže mať právo na vznik takejto právomoci. To platí aj pre spotrebiteľa, ktorému boli postúpené nároky od iných spotrebiteľov.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106